

Stanisław Wiliński, Krzysztof Ciuk

Sieciechów Opactwo - pow. Kozienice

Informator Archeologiczny : badania 4, 202-203

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**SANDOMIERZ —
Wzgórze Zamkowe**

**Instytut Historii Kultury Materialnej
PAN w Warszawie**

Badania prowadzili doc. dr Stanisław Tabaczyński i mgr Jacek Przeniosło (autorzy sprawozdania). Finansował WKZ w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Gród wczesnośredniowieczny.

Wykopy (cztery działki o wymiarach 5 x 5 m) zlokalizowano na zachodnim stoku Wzgórza Zamkowego w celu zorientowania się w konstrukcji i chronologii ewentualnych umocnień wczesnośredniowiecznych wzgórza. Badania ujawniły pozostałości wału drewniano-ziemnego, pod którym wystąpiły ślady starszego osadnictwa, między innymi w postaci dość dobrze zachowanego kopulastego pieca, usytuowanego na samym skraju zachodniej części przypuszczalnej osady otwartej. Ponad pozostałościami wału zalega układ warstw, związany z kolejnymi niwelacjami wzgórza.

Relikty obwarowań są silnie zniszczone. Konstrukcje drewniane zachowały się tylko na niewielkich odcinkach. Pozostałości wału sięgają poza obszar badany w roku bieżącym. Pełny przekrój poprzeczny konstrukcji uzyska się zapewne w roku przyszłym. W obecnym stanie badań wydaje się, że wał wzniesiono dopiero w X stuleciu i że funkcjonował on co najmniej do XIII wieku włącznie. Pobrane z w/w pieca próbki archeomagnetyczne pozwolą może uzyskać dodatkową weryfikację jego chronologii a tym samym uściślić terminus post que obwarowań.

**SIECIECHÓW OPACTWO —
pow. Kozienice**

**Zespół Badań nad Polskim Średnio-
wieczem Politechniki Warszawskiej
i Uniwersytetu Warszawskiego**

Pracami kierował doc. dr Stanisław Wiliński, częścią archeologiczną badań zajmował się mgr Krzysztof Ciuk (autor sprawozdania). Finansował WKZ w Kielcach. Piąty sezon badań. Okres wczesnośredniowieczny i nowożytny.

Prace koncentrowały się w kościele barokowym i jego bezpośrednim sąsiedztwie. Zadaniem ich było ustalenie przebiegu murów kościoła romańskiego oraz analiza stratygrafii obiektu.

We wnętrzu kościoła, w wykopie usytuowanym w zakrystii, odsłonięto fragmenty romańskich murów ciosowych, spajanych zaprawą wapienną, o bardzo starannej obróbce. Znalaziono w nim romański detal architektoniczny z ornamentem plecionkowym.

W wykopie zlokalizowanym przed fasadą kościoła barokowego, prostopadłym do niej, odsłonięto na głębokości 0,20 m od powierzchni, fundament z ciosów wapiennych i z cegieł. Lico jego znajdowało się w odległości 2 m na zachód od fasady. Fundament był posadowiony na głębo-

kości około 3 m od powierzchni. Stwierdzono, że był wkopany w warstwę zawierającą zabytki z okresu nowożytnego. Fundament stanowi przypuszczalnie pozostałość jednej z przebudów fasady kościoła. Na podstawie materiałów znalezionych we wkopie można datować fundament na wiek XVII.

W odległości 10 i 18 m na zachód od fasady odsłonięto na głębokości 1—1,5 m od powierzchni dwa równoległe do niej mury. Zbudowane były z otoczków granitowych o średnicach 20—50 cm. Większe głazy ułożone były przy licach, wewnątrz wypełnione zostały mniejszymi otoczkami i zaprawą wapienną z gruzem ceglanym. Po analizie profilu północnego stwierdzono istnienie śladów po wąskoprzestrzennych wkopach fundamentowych. Warstwa przylegająca do nich zawierała zabytki z XVI—XVII wieku. Fundamenty te stanowią pozostałości po nowożytnych zabudowaniach klasztornych.

W wykopie usytuowanym w odległości około 35 m na południe od południowej elewacji kościoła odsłonięto pozostałości gospodarczych zabudowań klasztornych, zbudowanych z cegły o wymiarach ca 30 x 15 x 7 cm. Przy profilu zachodnim odsłonięto na głębokości 2—2,20 m od powierzchni relikty warstwy wczesnośredniowiecznej z ceramiką z przełomu XII/XIII wieku.

Cztery wykopy sondażowe założono na tyłach klasztoru, w odległości 8 m od elewacji wschodniej, równoległe do niej. Miały one za zadanie uchwycenie pozostałości murów prostopadłych do romańskich murów odsłoniętych po zdjęciu tynków w zakrystii kościoła współczesnego.

Wyeksplorowano trzy warstwy:

- 1) współczesna i nowożytna ze śladami destrukcji z pierwszej wojny światowej,
- 2) warstwa cmentarna, ze zniszczonymi szkieletami, z wkopami nowożytnymi,
- 3) warstwa wczesnośredniowieczna, na głębokości 1,90 — 2,30 m od powierzchni. Istnienie jej uchwyciono tylko w jednym wykopie, w pozostałych zniszczona była przez wkopy grobowe. Oprócz fragmentów naczyń wstępnie datowanych na przełom XII/XIII wieku znaleziono w niej węgle drzewne i okrzeski wapienne, pochodzące prawdopodobnie z czasów budowy założenia romańskiego.

Nie natrafiono na żadne pozostałości murów ani ich fundamentów.

SIERADZ-Wzgórze Zamkowe

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska P.P. PKZ Oddział w Warszawie

Badania prowadził mgr Krzysztof Nowiński. Finansowali: WKZ w Łodzi i Muzeum w Sieradzu. Drugi sezon badań. Gród (XI—XIII w.) i zamek (XIV—XVIII).